

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Koppány Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek, a Gaálné dr. Kassai Zsuzsanna ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fejér Megyei Bíróság 2011. január 19. napján meghozott, 5.P.22.789/2009/29. számú ítélete ellen, a felperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget, valamint térítsen meg az államnak felhívásra 738.000 (hétszázharmincnyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A 'B' Kft. 2007. április 24-én hitel igénybevételével vásárolt egy 'D' típusú gépjárművet. A vevő akkori ügyvezetője a felperes volt, aki a pénzügyi intézet felé egyúttal készfizető kezességet vállalt.

A felperes előadása szerint 2008. április 7-én a kölcsönből vásárolt és '1' forgalmi rendszámot viselő gépkocsit vezetve balesetet szenvedett. A baleset úgy következett be, hogy a ...-es úton 'A' felől 'C' irányába haladt, amikor az alperes biztosítottja által vezetett, szemből érkező '2' forgalmi rendszámú ... átlépte a felezővonalat és a gépkocsijának ütközött. A helyszínen kárbejelentőt töltöttek ki, ebben a furgon vezetője a felelősségét elismerte. Egy arra járó rendőr a sérült gépjárművekről fényképfelvételeket készített, majd a közlekedési balesetről igazolást állított ki. A 'D' sérülései nem voltak gazdaságosan javíthatók.

A 'B' Kft. és a felperes 2008. április 15-én írásban úgy nyilatkoztak, hogy aznap elszámoltak egymással, és ennek keretében a felperes a hátralévő hiteldíj és a gépjármű értékének különbözetét teljes egészében megfizette. Megállapodtak abban is, hogy ha a pénzügyintézet nem tart igényt a biztosítási kárrendezésből befolyó pénzüsszetre, az a felperest illeti.

A pénzügyintézet 2010. november 23-án meghatalmazta a felperest, hogy a kárügyben a biztosítónál eljárjon, az egyezség alapján megállapított kártérítési összeget a biztosítótól felvegye. A meghatalmazás totálkárra és lopáskárra nem vonatkozott, és a kiállítástól számított 15 napig volt érvényes.

A 'B' Kft. 2009. május 15-én felszámolás alá került, majd 2010. november 14-i hatállyal törölték a cégjegyzékből.

A balesetnél eljáró rendőr ellen hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények, a felperes és a balesetben részes másik gépkocsivezető ellen csalás büntettének kísérlete, valamint magánokirat hamisítás vétsége miatt folytatott nyomozást az ügyészség 2009. április 8-án megszüntette, azzal, hogy nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése. Az intézkedő rendőrrel szemben hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás miatt viszont vádiratot nyújtott be, és a büntetőeljárás még folyamatban van.

A felperes keresete szerint a kárkori forgalmi érték és roncsérték különbözeteként jelentkező 6.200.000 Ft, valamint 6.100.000 Ft értékcsökkenés, összesen 12.300.000 Ft és késedelmi kamata megfizetését kérte a felperestől.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Helytállási kötelezettségét azon az alapon vitatta, hogy a káresemény időpontjában a felperes nem volt tulajdonosa a gépjárműnek, a pénzügyintézet nyilatkozata hiányában pedig a követelés érvényesítésére az engedményezés alapján sem jogosult. Állította továbbá, hogy a baleset a felperes által előadott módon és körülmények között nem következhetett be.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes a baleset idején nem volt üzemben tartója a gépkocsinak. A 'B' Kft.-vel kötött megállapodásából sem tűnik ki kétséget kizáróan a gépjármű átruházására irányuló szándék. Az engedményezés hatályba lépését feltételhez kötötték. Olyan jognyilatkozatot azonban a felperes nem csatolt, mely szerint a pénzügyintézet a kárrendezésből befolyó összegre nem tart igényt. A kiállított meghatalmazás alapján a felperes nem vált a követelés saját jogú jogosultjává. Az totálkár eseteire egyébként sem vonatkozik. A felperes ezért a kárigény érvényesítésére nem volt jogosult.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását annyiban, hogy megállapítást nyerjen a perbeli legitimációja. Kérte egyúttal az elsőfokú bíróság kötelezését a tényállás feltárására

és a keresete érdemi tárgyalására. Állította, hogy a pénzintézet nyilatkozata kétséget kizáró módon igazolta, hogy a kárigény érvényesítése érdekében felléphet. A meghatalmazásból az is egyértelműen kitűnik, hogy a pénzintézet az igény érvényesítéséről lemondott. Hivatkozott arra, hogy már az elsőfokú eljárás során is jelezte, számára irreleváns, hogy az alperes a kártérítést neki vagy a pénzintézetnek teljesíti-e.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az ítéltábla a jogi okfejtésével is teljes egészében egyetértett. A Pp. 254. § (3) bekezdése alapján ezért utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel pedig kiemeli a következőket:

A felperes kártérítési igényét a gépjármű üzemben tartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése alapján érvényesítette a károkozó gépjármű üzemben tartójának felelősségbiztosítójával szemben. A rendelet alkalmazásában, annak 1. § o) pontja szerint, a gépjárművel okozott kár érvényesítésére jogosult személy vagy szervezet tekintendő károsultnak. A fogalom ilyen módon magában foglalta a károsult Ptk. által használt fogalmát, amely arra a személyre utalt, akinél a kár felmerült.

A káresemény idején a károsult gépjármű tulajdonosa a 'B' Kft. volt. A felperes a vele kötött szerződés alapján engedményesként lépett fel az alperessel szemben.

A Ptk. 328. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jogosult követelését szerződéssel másra átruházhatja (engedményezés). A (2) bekezdés szerint nem lehet engedményezni a jogosult személyéhez kötött, valamint azokat a követeléseket, amelyek engedményezését jogszabály kizárja.

A 'B' Kft.-vel kötött megállapodás lényege, hogy a biztosítótól járó kártérítési összeg jogosultja a továbbiakban a felperes. Helytállóan tekintette az elsőfokú bíróság a szerződést engedményezésnek, mert tartalmazta a feleknek a követelés átruházására irányuló egyező akaratnyilatkozatát. A biztosítóval szembeni kártérítési követelés átruházásának nem volt akadálya, az nem esett a Ptk. 328. § (2) bekezdésében megfogalmazott tilalom alá. Az engedményezés változást eredményez a jogosult személyében, a Ptk. 329. § (1) bekezdése értelmében az engedményes a régi jogosult helyébe lép.

A felek azonban a követelés átruházásáról arra az esetre rendelkeztek, amennyiben a pénzintézet a kártérítésre nem tart igényt. Helyes volt az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy ehhez a feltételhez kötötték az engedményezés hatályának beálltát.

A Ptk. 228. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a felek a szerződés hatályának beálltát bizonytalan jövőbeni eseménytől tették függővé (felfüggesztő feltétel), a szerződés hatálya e feltétel bekövetkeztével áll be.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a feltétel bekövetkeztének a bizonyítására a felperes volt köteles. Az engedményezés hatályának beálltához azt kellett igazolnia, hogy a pénzügyintézet lemondott a kártérítés összegéről.

A felperes ennek a pénzügyintézet által kiállított meghatalmazással kívánt eleget tenni. A meghatalmazás a tartalma szerint, az abban meghatározott időbeli korlátozással arra jogosította fel a felperest, hogy a kárügyben a biztosítónál eljárjon, és egyezség alapján - a totálkár, illetve lopáskár esetét kivéve - a megállapított kártérítési összeget a biztosítótól felvegye.

A Ptk. 199. §-ának utaló szabálya folytán az egyoldalú nyilatkozatokra ugyancsak alkalmazandó a Ptk. 207. § (1) bekezdésének értelmezési szabálya. A szavak általános jelentése szerint a meghatalmazás tartalmából nem következett, hogy a pénzügyintézet a kártérítésről lemondott. A Ptk. 216. § (1) bekezdésére figyelemmel elvileg nem volt akadálya annak, hogy a pénzügyintézet nyilatkozatát ne írásban, hanem más formában tegye meg. Ennek megtörténtét azonban a felperes nem bizonyította. A Ptk. 216. § (2) bekezdése kimondja, hogy a nyilatkozattétel elmulasztása csak akkor minősülhet elfogadásnak, ha ezt jogszabály rendeli, vagy ha a felek ebben megállapodtak. Ezek hiányában a pénzügyintézet „hallgatását” abban az esetben sem lehetett volna lemondásként értelmezni, ha a felperesnek a kölcsönszerződésből eredő tartozása nem áll fenn. Mindezekre tekintettel az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy a felperes keresetösségi jogának hiányában a kereset elutasításának volt helye.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint a fellebbezési eljárásban is irányadó 78. § (1) bekezdése alapján az alperes ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltségét, míg az Itv. 59. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a fellebbezési eljárás illetékét is köteles megfizetni.

Budapest, 2011. október 12.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Csóka István s. k. előadó bíró, Dr. Lente Sándor s. k. bíró